ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «28» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Практичний курс другої іноземної мови (німецької)
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК 8 освітньо-професійної програми)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 16 годин; практичні (семінарські) заняття: 34 годин; самостійна робота: 40 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, І семестр
Мова викладання	німецька (з елементами української в поясненнях і перекладі)
Вихідний рівень володіння мовою	не нижче В1 (CEFR); цільовий рівень на завершення курсу – В2
Вид підсумкового контролю	залік (за результатами поточного контролю)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Бахов І. С.
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Завідувач кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)
Напрями наукових досліджень	Перекладознавство, інформаційні технології у викладанні, науково-технічний переклад
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	http://orcid.org/0000-0002-8379-199X https://scholar.google.com.ua/citations?user=UYmTcCAAAAAJ&hl
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	i.bakhov59@gmail.com
Контактний телефон	
Телефон кафедри	

Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОК 8) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» і вивчається у І семестрі (1 курс). Курс має практичну спрямованість і забезпечує розвиток іншомовної комунікативної компетентності здобувачів у німецькій мові до рівня В2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти в чотирьох видах мовленнєвої діяльності. Лекційні заняття присвячено систематизації складних граматичних явищ і лексико-стилістичних особливостей німецької мови, практичні – розвитку вмінь читання, аудіювання, говоріння та письма на матеріалі тем академічної, професійної та соціокультурної сфер, зокрема з урахуванням потреб майбутнього перекладача.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: лексична, граматична та стилістична система сучасної німецької мови й мовленнєва діяльність німецькою мовою в академічній, професійній і соціокультурній сферах.

Мета курсу: сформувати в здобувачів іншомовну комунікативну компетентність у німецькій мові на рівні В2, достатню для професійного й академічного спілкування та подальшого опанування перекладу з німецької мови.

Завдання навчальної дисципліни:

– систематизувати та поглибити знання складних граматичних явищ німецької мови (Konjunktiv I і II, Passiv, Partizipialkonstruktionen, Nominalisierung);

– розширити активний словниковий запас із тем академічної, професійної та соціокультурної сфер;

– розвинути вміння читання автентичних публіцистичних, наукових і фахових текстів;

– удосконалити вміння аудіювання автентичних аудіо- та відеоматеріалів;

– розвинути вміння підготовленого й непідготовленого монологічного та діалогічного мовлення;

– сформувати вміння писемного мовлення: резюме, мотиваційний лист, есе, діловий лист;

– поглибити соціокультурні знання про німецькомовні країни.

Пререквізити навчальної дисципліни: володіння німецькою мовою на рівні не нижче В1 (CEFR), сформоване на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Техніка перекладу з другої іноземної мови (німецької)», «Жанрові теорії перекладу», перекладацька практика.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (16 год.), практичні (семінарські) заняття (34 год.) та самостійну роботу (40 год.). Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: лекції (інформаційна, лекція-практикум); комунікативний метод навчання іноземних мов; практикум із формування мовленнєвих умінь; робота з автентичними текстами, аудіо- та відеоматеріалами; дискусії; проєктний метод; парна та групова робота; використання онлайн-ресурсів і платформ дистанційного навчання.

Методи оцінювання: усний контроль (монологічне й діалогічне мовлення, участь у дискусії, презентація); письмовий контроль (есе, листи, лексико-граматичні вправи, диктанти); тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; залік.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Studium, Beruf und Kommunikation				
Тема 1.	Studium und Wissenschaft: навчання в університеті, академічна мобільність, програми обміну. Граматика: Konjunktiv II (Gegenwart und Vergangenheit), irreale Wunsch- und Bedingungssätze.	2	4	5

Тема 2.	Beruf und Karriere: професії, ринок праці, співбесіда, Bewerbung und Lebenslauf. Граматика: Passiv (Vorgangs- und Zustandspassiv), Passiversatzformen.	2	4	5
Тема 3.	Sprache und interkulturelle Kommunikation: багатомовність, стереотипи, міжкультурні непорозуміння. Граматика: erweiterte Partizipialattribute.	2	4	5
Тема 4.	Medien und Gesellschaft: преса, соціальні мережі, фейки та медіаграмотність. Граматика: indirekte Rede, Konjunktiv I.	2	5	5
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Landeskunde, Wirtschaft und Fachsprache				
Тема 5.	Deutschsprachige Länder: Kultur, Literatur, Feste und Traditionen (Deutschland, Österreich, die Schweiz). Граматика: komplexe Satzgefüge, Nebensätze.	2	4	5
Тема 6.	Wirtschaft und Arbeitswelt: компанія, ділова комунікація, ділове листування. Граматика: Nominalisierung und Verbalisierung, Nominalstil.	2	4	5
Тема 7.	Umwelt und nachhaltige Entwicklung: екологія, клімат, енергетика. Граматика: Modalverben in subjektiver Bedeutung.	2	4	5
Тема 8.	Übersetzen und Dolmetschen als Beruf; Fachtexte: професія перекладача, фахові тексти. Граматика: Funktionsverbgefüge, Modalpartikeln.	2	5	5
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**16**	**34**	**40**

Самостійна робота (40 год.) забезпечує систематичне закріплення та розширення мовленнєвих умінь. Основними видами самостійної роботи є: виконання лексико-граматичних вправ; читання й опрацювання автентичних текстів; аудіювання новин і подкастів; укладання тематичних глосаріїв; написання есе й листів; підготовка усних повідомлень і презентацій; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Вправи на Konjunktiv II; есе «Mein Studium im Ausland» (200–250 слів).	5	Вправи, есе
Тема 2	Вправи на Passiv; укладання Lebenslauf і Bewerbungsschreiben.	5	Пакет документів

Тема 3	Читання та реферування статті про міжкультурну комунікацію; вправи на Partizipialattribute.	5	Реферат, вправи
Тема 4	Аудіювання новин Deutsche Welle; переказ у непрямій мові; вправи на Konjunktiv I.	5	Переказ, вправи
Тема 5	Підготовка презентації про одну з німецькомовних країн або культурну подію.	5	Презентація
Тема 6	Написання ділового листа; вправи на номіналізацію; тематичний глосарій «Wirtschaft» (40 одиниць).	5	Лист, глосарій
Тема 7	Читання фахового тексту з екології; підготовка до дискусії; вправи на модальні дієслова.	5	Дискусія, вправи
Тема 8	Укладання глосарію «Übersetzen und Dolmetschen»; оформлення та подання ІНДЗ.	5	Глосарій, захист ІНДЗ
Разом		**40**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – мовне портфоліо «Deutsch für Übersetzer», що містить: 1) тематичні глосарії до всіх тем курсу (загалом не менше 200 одиниць із прикладами вживання); 2) Lebenslauf і Bewerbungsschreiben для стажування в німецькомовній країні; 3) два есе (Erörterung) на теми курсу (по 250–300 слів); 4) реферування автентичної фахової статті німецькою мовою; 5) презентацію (8–10 слайдів) на професійну тему; 6) рефлексивний коментар про власний мовний прогрес.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, автентичні аудіо- та відеоматеріали, онлайн-словники (Duden, DWDS) та навчальні ресурси Deutsche Welle і Goethe-Institut.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: усне монологічне й діалогічне мовлення; участь у дискусіях; читання й переказ текстів; письмові роботи (есе, листи, документи); лексико-граматичні тести та диктанти; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, монолог, діалог, презентація); письмовий контроль (есе, листи, вправи, диктанти); тестовий контроль; взаємооцінювання; спостереження.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами поточної навчально-пізнавальної діяльності здобувача протягом семестру (до 100 балів) за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Здобувач, який набрав менше ніж 60 балів, має право скласти залікову роботу в порядку,

визначеному нормативними документами Академії. Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	25	25	–	50
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (мовне портфоліо)	–	–	20	20
Поточний контроль разом	**40**	**40**	**20**	**100**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 100 балів (50 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 30 – дві модульні контрольні роботи, 20 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Мінімальна сума балів для отримання заліку становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить лексико-граматичний тест і завдання на читання з розумінням у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання усного мовлення. Оцінюються: відповідність висловлювання темі та комунікативному завданню; логічність і зв'язність; лексичне багатство; граматична правильність; фонетичне оформлення; здатність підтримувати діалог і аргументувати позицію.

Критерії оцінювання письмових робіт. Оцінюються: відповідність жанру й комунікативному завданню; структура тексту; лексико-граматична правильність; доречність регістру; орфографія та пунктуація.

Критерії виставлення заліку. Залік («зараховано») виставляється здобувачеві, який виконав усі передбачені силабусом види навчальної роботи, написав обидві модульні контрольні роботи, подав і захистив ІНДЗ та набрав за семестр не менше ніж 60 балів. Оцінка «не зараховано» виставляється здобувачеві, який набрав менше ніж 60 балів або не виконав обов'язкових видів робіт.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 20 балів). Оцінюються: повнота портфоліо; обсяг і якість глосаріїв; мовна правильність есе й документів; якість реферування; якість презентації та відповідей на запитання німецькою мовою; глибина рефлексії.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь в олімпіадах і конкурсах з німецької мови, складання міжнародних іспитів (Goethe-Zertifikat, TestDaF), участь у програмах академічної мобільності здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі письмові роботи, проєкти та презентації мають бути самостійними й авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на використані джерела. Подання чужого, машинно перекладеного або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, довідкових і пошукових систем, засобів перевірки правопису, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб опрацювання інформації та самоперевірки за умови прозорого декларування такого використання та критичного редагування результату. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і залікової роботи використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (іншомовна компетентність і академічна мобільність), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (мовні навички для міжнародного ринку праці), Ціллю 13 «Боротьба зі зміною клімату» (тематика екології та сталого розвитку) та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку» (міжкультурна співпраця з німецькомовними країнами). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій з граматики; збірник лексико-граматичних вправ; добірку автентичних текстів, аудіо- та відеоматеріалів; банк завдань для модульних контрольних робіт.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Котвицька В. А., Лазебна О. А. Deutsche Grammatik Schritt für Schritt. Lehr- und Übungsbuch. Kompaktausgabe навч. підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021.139 с.

2. Duden. Die Grammatik. Struktur und Verwendung der deutschen Sprache. 10. Aufl. Berlin : Dudenverlag, 2022.

3. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. B2–C1: Verstehen, Üben, Sprechen. 2., aktualisierte Ausg. Berlin : Cornelsen, 2024. 319 S.

Додаткова література

1. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. A1–B1: Verstehen, Üben, Sprechen. 2., aktualisierte Ausg. Berlin : Cornelsen, 2023. 260 S.

2. Siever H. Übersetzungswissenschaft. Eine Einführung. 2., überarb. und erw. Aufl. Tübingen : Narr Francke Attempto, 2022. 279 S.

3. Збірник текстів та завдань для самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія та практика професійно-орієнтованого перекладу» / уклад.: М. З. Кузів та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 141 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Deutsche Welle – Deutsch lernen. URL: https://learngerman.dw.com
3. Goethe-Institut. URL: https://www.goethe.de
4. Duden online. URL: https://www.duden.de

5. DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: https://www.dwds.de
6. Linguee. URL: https://www.linguee.com
Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Бахов І.С., Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Бахов І.С., Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1